

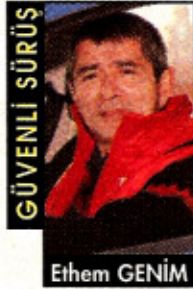
'Ehil olmadan, usta olmak'

Türk Dil Kurumu sözlüğüne baktığınızda 'Ehil'in karşılığını, "Bir işte yetkili olan, bir işi yapan, erbab", 'Ehliyet'in karşılığını ise "Uсталık, uzluk" olarak göreceksiniz. Yani, yeni ismi ile "sürücü belgesi", eski ismi ile "ehliyet" adı ile aldığımız belgenin tam karşılığı da "Usta sürücü" oluyor bu durumda. Bir işin ehli, erbabi olmak için acaba o iş üzerinde ne kadar çalışmak, tecrübe etmek gerekiyor?

Örneğin, sürücünün ehli 200 metre düz, 100 metre geri gidip, bir de sinyal verince mi olunuyor? Hatta bunu da yapamadı, beş kez daha hak tanıyıp, yapana kadar aynı kriterlerle ölçüp, sonuncuda zorla ehil kişi ilan ediliyor. Sonra ne mi oluyor?

Trafik kurallarını bilmeyen, işaretleri tanımayan, sola dönecekken sağ sinyal veren, hatta vermeyen, frene basacağına gaza basarak kazaya sebebiyet veren, yağmurda da aynı mesafede duracağını zannederek frene bastığında önündeki araca çarpan, park etmeye çalışırken etrafındaki araçlara zara veren "ehliyet!" sahibi sürücüler, trafikte işin "ehli" olanlara da zarar veriyor. Herkes, her işi iyi yapmak zorunda değil, otomobil kullanmak büyük oranda yetenekle ilgili ve herkes her konuda aynı yeteneklere de sahip değil. İyi konuşmacı olabilirsiniz, dahi zekasına sahip olabilirsiniz ama iyi otomobil kullanamayabilirsiniz. İşte bu yüzden, teorik ve pratik ehliyet sınavlarında tanınan beş hak, yanlış bir uygulama. Gerekli eğitim, trafiğe kapalı pistlerde, devam zorunluluğu ile yani tam anlamıyla verilmeli ve her kursiyerin bir sınav hakkı olmalı. Verilebilecek eğitimin en iyisini alan bir kursiyer, bu sınavda başarısız ise zaten trafiğe çıkmasın. Toplu taşıma araçlarını kullansın, şoförle seyahat etsin ama otomobil kullanmasın; kendini de diğer insanları da riske sokmasın.

Kursa başlarken alınması zorunlu olan sağlık raporu, kapsamlı psikolojik testlerden sonra verilse, ilk eleme kendiliğinden gerçekleşmiş olacak, kursa gitmesine bile gerek kalmayacaktır. Bu testte başarılı olamayan birine asla sürücü belgesi verilmemeli. İnsanlar da yol verme kavgasında, denize atılarak öldürülmemeli! Psikolojisi yeterli olmayan kişiler araç

Ethem GENİM

kullanmamalı.

"Ehil" olmayana, "ehliyet" verilmemeli...

Her gün bu kadar çok araç trafiğe çıkarken, bu sistemle sürücü belgesi vermeye devam etmek; insanların hayatlarını kaybetmelerine, yaralanmalarına, kazaların ülke ekonomisine zararına göz göre göre tanıklık etmek olacaktır.

BİRİLERİ YAPIYOR DİĞERLERİ NEREDE

Bazı köşe yazılarından okuduğumuz, "X plakalı araç, Y konulu hatayı yaparak, Z riskini yarattı" cümleleri ile bu problem çözülmez. Bunun için de medyanın öncülüğünde bir "trafik seferberliği" başlatılmalı. Bu Türkiye'nin en önemli sorunudur ve medyanın, sivil toplum örgütlerinin, otomotiv sektörünün, büyük-küçük firmaların, bu ülkede yaşayan herkesin de sosyal sorumluluğudur.

Bu sosyal sorumluluğu yerine getiren bir çok firma var elbette ama daha fazlası da olabilir. Türkiye'nin buna ihtiyacı var ve yapabilecek 40 adet markanın gücü var.

Renault Mais'in 2 yıldır devam ettirdiği güvenli sürüş eğitimleri, 200 bin öğrenciye ulaşan "Sokakta İlk Adımlar" kampanyası geçtiğimiz hafta basın lansmanı yapılan, Renault Trucks Türkiye'nin 2 yılda 2 bin kamyon sürücüsüne Autodrom'da vereceği eğitimler, Temsa'nın Otoyol İşbirliğiyle başlattığı "Emniyeti Belden Bırakmayın!" projesi, bu tür faaliyetler sosyal sorumluluğun en güzel örneklerinden.

Yine benzer bir proje de Mart ayı başında Araç Lojistikçileri Derneği (ARLOD) üyesi firma sürücülerinin Autodrom'da eğitim alması ile hayata geçti. Yük ve yolcu taşımacılığının yüzde 95'i karayolu ile gerçekleştirilen ülkemiz için bu gelişmeler çok sevindiricidir.

Önümüzdeki günlerde umuyoruz ki, otobüs sürücülerini için de aynı eğitimler gündeme gelsin. Taşıdıkları yükün, insan olduğu düşünüldüğünde bu eğitimler kaçınılmazdır. Yol ve yolcu güvenliğinin istenen noktaya ulaşabilmesi de, eğitim tesislerinin çoğalması, bununla beraber trafikte güvenliği sağlayan birimlerin yetki ve donanımlarının artırılması ve otoyol polislerinin aktifleşmesi ile mümkün olacaktır.